

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in

Abonnement

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimen. Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 25 JUNI.

Stads- & provincie nieuws.

Volgens een gerucht, dat zich in den morgen van 3 juni laatstleden, te Hasselt verspreidde, was een gevangene den vorigen nacht uit de gevangenis ontsnapt, na alle soorten van hinderpalen overwonnen te hebben, en had de waker die gedurende den nacht dienst deed, zich in een oogeblik van wanhoop door den kop geschoten.

Deze gebeurtenis was, zooals men licht zal begrijpen, het voorwerp aller gesprekken. Men was nieuwsgierig om te vernemen, hoe de gevangene erin gelukt was, uit zijne cel en van daar uit de gevangenis te ontsnappen. De openbare nieuwsgierigheid is heden voldaan geworden. De ontsnapte heeft zelf al de bijzonderheden van zijne uitbraak verhaald, voor de korrektionele rechtbank waar hij op 18 juni verscheen, onder de drie dubbele beschuldiging van braak van meubelen, slotbraak en diefstal.

De beschuldigde is een 18jarige jongeling van middelbare gestalte. Zijn naam is Jozef Crols, schoenmaker van beroep, geboren te Berlaar en wonende te Lier. Hij bevond zich slechts sedert eenige weken in de gevangenis te Hasselt en onderging er vier gevangenisstraffen, samen 5 jaren en eenige maanden uitmakende, hem opgelegd door de rechtbanken van Antwerpen en Mechelen, wegens diefstallen en landlooperij.

Ziehier tot welke middelen hij zijn toevlucht nam, om uit de gevangenis te ontsnappen. Na eenen stapel van zijn ijzeren bed gerukt te hebben, brak hij daarmede het slot der deur van zijne cel. Hij dwaalde eenigen tijd in de donkere gangen der gevangenis rond en vond eindelijk eene deur, welke de waker had vergeten te sluiten. Dan bevond hij zich op eene kleine binnenplaats en bij middel van eene ledige ton en eenen emmer, klom hij over eenen muur en daarna over een gebouw, waarin het celruit geborgen wordt.

Van daar is hij op den omheinsingsmuur geklommen en heeft zich van eene hoogte van 5 tot 6 meters op den openbaren weg laten vallen.

Bij de eerste nachtronde werd zijne ontvluchting ontdekt en de arme waker wanhopig over zijne nalatigheid, schoot zich in de gevangenis zelve, door den kop. Gelukkig bleef de vluchteling niet lang in vrijheid. In den namiddag, van denzelfden dag werd hij, langsheen het kanaal nabij het kamp van Beverloof, door 2 gendarmen ontmoet. Snel als de bliksem, sprong hij gansch gekleed in het water en bereikte spoedig den overkant van het kanaal. Uit het water gekomen vluchtte hij in de richting van Lommel, alwaar hij 's avonds door dezelfde gendarmen werd aangehouden. Na zijne aanhouding bekende hij, zijne kleederen der gevangenis in een bosch uitgeworpen en die waarmede hij gekleed was, gestolen te hebben in eene hoeve te Hechtel.

De beschuldigde is door de rechtbank veroordeeld te weten: Voor in zijne gevangenis een bed gebroken te hebben tot 20 frank boete; voor de deur der cel verbrijzeld te hebben tot 6 maanden gevangenis en 26 fr. boete en eindelijk voor diefstal, in staat van hervalling, tot 1 jaar gevangenis en 26 frank boete.

Men schrijft uit Hasselt, 23 juni:

Een betreurenswaardig voorval is in den nacht van verleden zondag te Kermpot voorgevallen. Het huis van den eerv. heer pastoor is bijna gansch verwoest; deuren en vensters zijn verbroken; de meubels aan stukken geslagen, het beddegoed verneden, het porcelein vertrapeld, zelden of nooit heeft men zulke verwoesting gezien. Maandag 's morgens, heeft de arrondissement-commissaris met een 12tal gendarmen zich ter plaats begeven; later is het gerecht ook gekomen; een streng onderzoek wordt gedaan om de daders van dit ongehoord feit te ontdekken; en wij twijfelen er niet aan, of weldra zullen zij bekend zijn.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 239 hoornbeesten, 43 schapen, 104 vette varkens en 1103 magere varkens.

Sterfgeval.

De heer David, liberale vertegenwoordiger der stad Verviers in de Kamer, is gisteren schielijk overleden.

BINNENLAND.

Het assisenhof der provincie Luik heeft, in zitting van 18 juni, uitspraak gedaan in de zaak van Leander Dubois, politieagent te Seraing, beschuldigd van moord, op den persoon van Jan-Baptiste Bals.

De beschuldigde zou dezen moord gepleegd hebben in den nacht, tusschen 8 en 9 maart laatstleden, ter gelegenheid van eenen twist, die tusschen dronken kerels op de straat plaats had, en waarbij de beschuldigde, in de uitoefening zijner bediening den genaamde Bals zoo gevaarlijk trof, dat hij eenige uren nadien overleed.

Drie vragen werden de jury voorgesteld: de eerste betrekkelijk het hoofpunt der beschuldiging den moord; de tweede rakende de slagen en verwondingen toegebracht zonder inzicht van den dood te veroorzaken; eindelijk de derde, over het draagpunt of Dubois in dit geval niet gehandeld

heeft met onvoorzichtigheid of gebrek aan voorzorg.

De jury heeft deze vragen alle drie ontkennend beantwoord, ten gevolge waarvan Leander Dubois werd vrijgesproken en onmiddellijk in vrijheid gesteld.

— Men schrijft uit Charleroi:

Gisteren namiddag is een schrikkelijk ongeluk op de linie van den Grand Central Belge, Villers-la-Ville en Court-Saint-Etienne voorgevallen. De ketel van eene machien is in de lucht gesprongen. De stukken werden op eenen grooten afstand geworpen en verscheidene telegraafstaken op den grond geslagen.

Maar ongelukkiglijk bepaalt alles zich daarbij niet; men verzekert dat de machinist ten gevolge der bekome wonden bezweken is.

De stoker is ook erg gekwetst en zija toestand boezemt de meeste onrust in.

Men schrijft uit Namen:

Een vreemdeling, franschman van geboorte en schoenmaker van beroep, bood zich zondag laatst aan bij den heer C. Carpentier, hotelhouder aan de statie van Naminne en vroeg om te logeeren. Hij moest, zegde hij, 's anderendags ten 9 ure naar Luxemburg vertrekken.

De avond liep vroolijk voorbij, de reiziger voerde een praatje met den hotelbaas en na het avondmaal zong hij zelfs eenige lustige liedjes, waardoor hij al de aanwezigen vermaakte.

De bazin had 's morgens, met een vertrouwen dat haar eer aandoet, eene heurs bevattende 750 fr. in de kamer bestemd aan een reiziger geplaatst.

's Anderendags voor het morgenkrieken stond de reiziger op, betaalde zijne rekening, gaf zelf een drinkgeld aan de meid en vertrok...

Maar de geldbeurs was met hem verdwenen. De politie doet tevergeef opzoekingen en meent op de sporen van dezen oneerlijken reiziger te zijn.

— Men schrijft uit Aarlen:

Men heeft deze dagen te Izel, in het kanton Florenville, een huwelijksband gelegd, bij welken de bruidegom 77 jaren oud was en de bruid 75, zoodat zij samen 150 jaren telden. De genoodigden waren: de broeder van den bruidegom, oud 88 jaren; de broeder der bruid, oud 86 jaren en de 80jarige schoonstervan den bruidegom. Dit gezelschap telde te zamen niet minder dan 401 jaren.

— De derde lijst der vreemdelingen te Blankenberghe, gisteren afgekondigd, bevat 419 personen.

De opening van het badsazonen, welke zondag heeft plaats gehad, heeft eenen grooten invloed van Bruggelingen uitgelokt. Het weder, alhoewel niet slecht, was misschien te stuurachtig. Nog eenige dagen geduld, de toevloed zal er wel groot zijn.

— Men meldt uit Oostende, 22 juni: Verleden zondag kwam alhier met den stoomer *Prins Baudewijn*, een reiziger van Dover aan, die den agent van den postdienst verwittigde dat hij met den post van 's namiddags een paard van Dover verwachtte. Aangezien hij voor dringende zaken naar Antwerpen moest, verzocht hij dat men het paard naar die stad zou sturen aan het adres van den heer Marekham, *Starhotel*. Nog denzelfden voormiddag ontving de politie van Oostende het bericht uit Dover, dat aldaar een kostelijk paard gestolen was. Bij de aankomst van den stoomer *Leopold*, omtrent 1 1/2 ure, werd het paard aan boord bevonden en onmiddellijk door de politie in beslag genomen. De eigenaar hiervan verwittigd, kwam des anderendags aan er herkende het gestolen paard. Intusschen telegrafeerde men Marekham, te Antwerpen, dat zijn paard ziek was en dat men het niet dierf verzenden. Op die tijding kwam Marekham donderdag laatst terug naar Oostende, waar hij aanstonds werd aangehouden. Vrijdag werd de paardendief veroordeeld tot 7 dagen gevangenis en 15 dagen ter beschikking van het gouvernement te blijven, tot dat de uitlevering kunne plaats hebben.

— DUBBELE VERGIFTIGING. — In de *rue de Paris*, n° 88, te St-Denis, hield zekere heer Moreau, sedert vier jaren, een bloem- en zaadwinkel.

Toen de heer Moreaudien winkel aldaar opende was hij getrouwd; doch voor ongeveer 15 maanden begon zijne vrouw te kwijnen; men zegde dat zij de teering had en ondanks de zorgen van verscheidene geneesheeren, overleed zij op den 19 augustus 1873.

Het gerucht liep eenigen tijd, dat haar man haar vergiftigd had, doch niemand hechtte er geloof aan, en dit gerucht liep allengs op.

De heer Moreau scheen zeer bedroefd over het verlies zijner vrouw; zijne vrienden raadden hem op nieuw te trouwen, en op 19 april 1874 nam hij eene tweede vrouw ten huwelijk.

Gedurende drie weken na het huwelijk, scheen alles opperbest te gaan; madame Moreau en haar man schenen zeer opgeruimd, tot ook deze vrouw eensklaps ziek werd.

Een geneesheer zegde, dat zij aan eene keelontsteking leed, doch de vrouw schudde wanhopig het hoofd en vroeg andere geneesheeren, die insgelijks hetzelfde beweerden.

Op 28 mei zegde de zieke tot eene harer vriendinnen, madame Lagneau: « Luister, hetgeen ik u zeggen ga, is waarheid; ik ga sterven en in zulk oogeblik ligt men niet... Mijn man heeft mij vergiftigd. Hij heeft dit in tweemaal gedaan; vooreerst mengde hij vergif in eene saus, daarna

in kaas, welke hij mij te eten gegeven heeft. Wreek mij! wreek mij! »

Madame Lagneau poogde haar dit denkbeeld te doen vergeten; doch de zieke schudde ongeloofig met het hoofd, en twee uren daarna gaf zij den geest.

Deze dood maakte eene groote opschudding te St-Denis, en de geruchten van vergiftiging, welke tijdens den dood der eerste vrouw in omloop waren, begonnen herhaald te worden.

De oom der overledene legde een klacht bij den politie-commissaris neer, en er werd een onderzoek geopend. De heer Moreau werd aangehouden, en het lijk der overledene werd opgegraven.

De verdachte bevindt zich heden te Mazas en legt veel gerustheid aan den dag, ondanks het vermoeden van plichtigheid, dat op hem drukt.

Wij zullen onze lezers verder den uitslag dezer vermoedelijke misdaad mededeelen.

— LAAT HEM MAAR LOS. — In eene gemeente niet ver van Lyon verscheen een kerel voor den vrederechter en was zoo onbeschoft in zijne antwoorden, dat men hem op staanden voet tot vier en twintig uren gevang veroordeelde.

Eenige dagen nadien kwam onze veroordeelde om zijne straf te ondergaan en liet zich in eene kamer opsluiten want er is eigentlijk geen gevang in deze gelukkige en vreedzame gemeente.

Na verloop van twee ure begon de gevangene groot lawijt te maken en de garde kwam vernemen wat dat betekende.

— Drommels! ik wil ontbijten, antwoordde de gevangene.

— Ontbijten, hebt-de gij geld?

— Geld! wat wil dat betekenen, *farceur*? Sedert wanneer greft men de gevangenen dan geen voedsel meer?

De garde verlegen krabt zich achter het oor, en ging den vrederechter vinden.

— X..., zegde hij, heeft zich gevangen komen geven.

— Zeer wel, antwoordt de rechter.

— Maar, ging de garde voort, hij vraagt om te ontbijten.

— Welnu! dat gaat me niet aan.

— Mij ook niet en indien mijnheer de vrederechter mij het noodige geld wil geven...

— Loop naar den weerdlicht!

— Ik kan dien man nogtans geen vier-en-twintig uren zonder eten laten.

— 't Is juist, stotterde de magistrant. Welnu!... laat hem dan maar los en zegt dat hij nooit meer herbegint.

Dit feit dat over eenige dagen voorviel herinnert ons eene andere anecdot:

Het tooneel heeft plaats in een klein prinsdommetten in Duitschland.

Een dief wordt aangehouden en veroordeeld om opgehouden te worden. Toen het noodlottig oogenblik daar was bemerkte men dat er twee zakken ontbraken om het vonnis ordentlijk uit te voeren: 1° de beul en 2° de gal!!

Wat gedaan? Men zag tegen een onnoedig verteer op, want men had alle tien jaren noch beul noch geene gal noodig; en daar de arme veroordeelde noch kruis noch duit had, gaf men hem eene kleine som, om zich elders te laten ophangen. Vandaar het spreekwoord.

— EEN AVONTURIER. — De *Gaulois* meldt de aanhouding te Londen, krachtens het uitleveringstractaat tusschen Frankrijk en Engeland, van eenen persoon, die ontvanger zijnde van de Fransche finantiën, aanzienlijke ontvreemdingen gepleegd en zijne boeken vervalscht had.

Michel-Marius Franzini, dit is de naam van dien kerel, is geboren te Napels; hij gaf zich te Londen uit voor een Fransch generaal, en dank zij dezen gestolen titel was hij er in gelukt het vertrouwen te winnen van den keizer en Bazaine, die hem onlangs een uitgestrekt land had afgestaan, zijn keizerrijk. Reeds had onze man eene compagnie tot stand gebracht en den dienst voor de uitwijking naar zijne kolonie ingericht.

Het Braziliaansch gouvernement had aan dien avonturier eenen onderstand van 600 fr. beloofd, voor elke kolon, welke door zijn toedoen uit Europa naar Brazilië zou komen. Franzini vierde grooten trein te Londen en disconteerde reeds de toekomst. Hij zal naar Frankrijk overgebracht en zijn gedrag beoordeeld worden.

Een brief van het ministerie van binnenlandsche zaken geeft enige inlichtingen over het personaal; gewezen onderofficier bij het Afrikaansch legioen, ontvanger der finantiën, is Franzini opvolgens, gedurende den oorlog, kapitein der schutters van Yonne en commandant der mobiele garde van Haute Savoie; hij weigerde te vechten te Dijon en werd afgezet.

Te Bordeaux aangehouden omdat hij onwettiglijk een uniform droeg, daarna losgelaten, werd de gewezen onderofficier Franzini, op orde van Versailles aangehouden, onder beschuldiging van schriftvervalschingen in bestuurlijke en openbare zaken. Hij gelukte er in te ontsnappen en lang bleef men zonder zijn spoor te ontdekken. Thans heeft men hem in Engeland weergevonden en zal hij met de justicie komen afrekenen.

BUITENLAND.

Duitschland.

Uit Metz worden ernstige klachten vernomen over de langzame wijze, waarop in vele gevallen

verbeteringen ten behoeve van de duitsch sprekende bevolking tot stand komen, verbeteringen wier dringende noodzakelijkheid door ieder moet worden erkend. Te dezer stede, aldus gaat de berichtgever voort, zijn ongeveer 10,000 inwoners gevestigd, die uitsluitend duitsch spreken; het overige gedeelte der bevolking, ruim 25,000 zielen tellende, bevat minstens 3000 personen, die het duitsch beter verstaan dan het fransch. Waar de handelsbelangen eener dergelijke bevolking van ruim 35,000 personen aancleding geven tot rechtszgedingen, is men verplicht die te brengen voor eene rechtbank van koophandel, welke leden uitsluitend het fransch verstaan. Het gevolg daarvan kan niet anders dan nadeelig zijn voor meer dan de helft der betrokken partijen, ook van een financieel standpunt genomen. Om hierin naar behooren en, zoo men wensch, spoedig te voorzien, is eene petitie gericht aan den rijkskanselier. Men heeft tot heden te vergeefs bij de overheden op eene wijziging van dezen misstand aangedrongen.

Berlijn, 25 juni.

De *Post-Zeitung* meldt dat de legatie-sekretaris, M. Thielan, kortelings Brussel zal verlaten, om te Alexandrie den konsul-generaal, M. Jasmund te vervangen, welke een verlof bekomen heeft.

Het zomerschouwburg de Tivoli, te Keulen, is verleden zondag 's nachts totaal afgebrand. Die brandramp wordt aan kwaadwilligheid toegeschreven.

Pauzelijke Staten.

Rome, 22 juni.

Gisteren heeft in het Vaticaan eene schitterende ontvangst van de vertegenwoordigers van het Italiaansch bisschopsdom en van de katholieke Romeinsche jonkheid plaats gehad.

De Paus heeft met eene vurig toegejuichte redevoering geantwoord, hij heeft de werken van het Congres van Venetië geprezen en de Italiaansche prelaten aangemoedigd om voor het welzijn der Kerk te blijven werken.

De Paus hoopt dat de tegenwoordige beproevingen van zijn pausdom in vreugde zullen veranderen.

PIUS IX EN DE HERDERS.

Een aandoenlijk tooneel had deze dagen plaats bij eene der wandelingen, die Z. H. in den hof van het Vaticaan deed.

In de kromte eener baan, ontmoette Pius, vijf-en-twintig schaapherders der Romeinsche *Campana*, welke aldaar geknield zijne komst verbeidden.

Elk hunner hield een wit zwart of geplekt lammeke op den arm, welke met purper of gouden linten, de kleuren der Kerk, liefelijk opgesierd waren.

Deze schaapherders waren met hunnen pastoor van het gehucht Prima-Porta gekomen; het waren schoone mannen, overbasterde zonen van dit forsche latijnsch geslacht, met gebronsd gelaat, regelmatige wezenstrekken en fiere houding.

In de tegenwoordigheid van den herder aller herders, was er echter slechts teederheid in hunnen blik, en zooals Z. H. het deed opmerken, zagen zij er zoo zachtmoedig uit als hunne lammeren.

De goede pastoor las een adres, waarin de gemeenschap, welke er tusschen Christus en het lam, de opperste Herder en de herders bestaat, als van zelve voorkam.

Daarna trad een der Romeinschen herders voort en bracht in zijn bevalligen Romeinschen tongval eene dankzegging uit, waarin de spraaktoon der *campana* de bevalligheid aan de oprechtheid paarde.

Op zijnen stok geleumd, beschouwde Pius IX, een zachtvaardigen en fiere jongeling, die een schapepels voor mantel droeg en in wiens oogen tranen van aandoening glinsterden.

De Paus bedankte de herders in eenige welgepaste woorden daarna wendde hij zich tot de aanwezige menigte, zeggende:

« Men brengt ons lammeren te geschenke, wij zullen deze goede herders zegenen. »

Daarna deed de pastoor landmeisjes vooruit treden, welke met de herders gekomen waren en die Z. H. bloemen wenschten aan te bieden.

« Dat zij komen, zegde Z. H. »

Zij legden hunne bloemen voor de voeten van den Paus.

Alvorens hen te zegenen, gaf Pius IX aan elk eene zilveren medalie ten geschenke, waarna hij lachende zegde:

« Ziehier kinderen, iets wat gij in geen vier jaren meer gezien hebt, zilver. »

Amerika.

De *Presse* van Philadelphia meldt, dat men aldaar van zin is een schip te bouwen, ten gebuik der internationale tentoonstelling, en waarmede men 10,000 reizigers zou kunnen vervoeren. De plans zijn gereed; het schip zal in de rivier Delaware ten anker liggen, en van tijd tot tijd uitstapjes doen naar de verschillende havens van het vasteland. Het zal zes mijlen in het uur afleggen, en drie- of viermaal zoolang en breed zijn als de *Great-Eastern*.